ONTOLOGICAL ASPECTS OF THE COMMUNION IN DOREL VIŞAN'S "PSALMS": THE VERTICAL AND THE HORIZONTAL OF THE CROSS

Ancuţa GURBAN-DINU*

Moto: „Şi-atunci, atuncea îmi dau seama/ ce la-ndemână-i Taina:/ cum că Iubirii/ îi e de-ajuns *Iubirea*//". (Dorel Vişan, *Psalm 154 [Dă-mi, Doamne, ochii înapoi – Un alt cântec despre iubire])*

Abstract: *In the present article, our aim is to analyze the ontological aspects of the communion in Dorel Vişan's "Psalms", on the one hand, on the vertical of the Cross, through the perspective of man's relationship to God, as he is created "after God's image" (meaning that he has freely, through creation, received reason, judgement and feelings) and is called to "the likeness to him" (meaning the holiness he can achieve with the help of the divine grace) and, on the other, the horizontal of the Cross, through the perspective of his relationship with his peers, those who share the Creators own face.*

Keywords: *God, prayer, psalm.*

The well-known Romanian intellectual Dorel Vişan[1] made his debut in 1995 with poems in the magazine *Steaua*. He has up to now published the following books of poems: *De vorbă cu Domnul* (Timişoara, Popa's Art, 1997), *Vremea cireşelor amare…* (Cluj-Napoca, Napoca Star, 1998), *Voi veni cu fluxul* (Timişoara, Popa's Art, 1998), *Păcate…* (Cluj-Napoca, Cartimpex, 2000); *Psalmi* (Cluj-Napoca, Dacia, 2002). The latest volume was reedited in 2010, in a special bilingual Romanian-Spanish edition *Psalmi/Salmos*[2] (translator Christian Tămaş, Iaşi, Ars Longa), în 2011 (Cluj-Napoca, Dacia XXI) and in 2013, in a special bilingual Romanian-French edition *Psalmi/Psaumes*[3] (translator Christian Tămaş, Iaşi, Ars Longa). Dorel Vişan's *Psalms* (< gr. Ψαλμοί = songs accompanied by musical instruments; religious hymns) are not only translated into Spanish and French, but some also into Greek (twelve of them). The poet has also received requests to have his psalms translated into Hebrew.

Neglected by Romanian critics, he was among the twelve finalists of the 2010 international competition of mistic poetry "Fernando Rielo" with the volume *Salmos* (*Psalmi*). The Romanian poet's talent is worthy of appreciation as only one more Romanian had ever taken part in this competition twenty-seven years before: at the festival's 3rd edition, in 1983, Marin Sorescu won the "Fernando Rielo" World Prize with the volume *El Ecuador y los Polos (Ecuatorul şi polii).*

* University of Bucharest, Romania; ancuta_202000@yahoo.fr

[1] Available at: http://www.eugeniavoda.ro/ro/emisiuni/arte/dorel-visan (consulted on 15.07.2015)

[2] Available at: http://www.amosnews.ro/arhiva/lansare-carte-psalmi-dorel-visan-editie-bilingva-romana-spaniola-24-05-2010 (consulted on 15.07.2015)

[3] Available at: http://jurnalul.ro/cultura/carte/psalmii-lui-dorel-visan-la-paris-653112.html (consulted on 15.07.2015)

BDD-A24515 © 2015 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:00:20 UTC)

Next we will focus upon his poetic experience and more precisely on his psalms, because this is, unfortunately, very scarcely known by the Romanian public and, paradoxically, quite familiar to the European one.

Dorel Vişan, the Psalmist

Dorel Vişan started writing his first psalms in Hungary, after which, having been abandoned by the muse of divine inspiration for three years, he did not write any more. The revelation came upon him when he visited the Recea Monastery and had a prophetic discussion with father Ioan. Here is his own confession:

> I started writing psalms when I was in Hungary. I was working there on an international drama project, I wrote my first three psalms and I was emptied by inspiration. I did not have any more inspiration. Whatever I tried to write I was immitating someone else, David, Arghezi, so I stopped writing. I came back to Romania in a few months and stopped writing for three years. Then I went to Recea Monastery, near Târgu-Mureş. There I had a discussion with a priest, father Ioan, who told me only that I would have a revelation. All I knew about him was that he was a special person. When leaving, I entered the bookshop near the monastery gates and found a book by Ernest Bernea about Christian love. As I was browsing the pages of the book I was engulfed by an idea about what to write, what the psalms should contain. Each had to contain something from within humanity, about pain, tears, sorrow, joy, alienation. I started writing and within three years I had finished the rest up to fifty, but I numbered them from David, from 150 onwards[1] (our trans.).

The Metropolitan Bartolomeu Anania explains in "Introduction to the Psalms" that both the Greek translation and the Hebrew one are made up of 151 psalms:

> The Book of Psalms is made up of 150 poems. The number had been established before the *Septuaginta* appeared: it contains an 151st psalm that bears the note "outside of the count". The same number of Psalms is in the *Vulgata*; the Blessed Jerome translated them first after the *Septuaginta* […], but the total is identical in the latter translation after the Hebrew text (Bartolomeu, A., 2011: 902) (our trans.).

In the volume *The Psalms* we notice that the count starts from number 151 – as a sequel to those written by King David – from a "song of probation" (*Răspunde-mi, Doamne, dacă poţi*) and end with number *200*, in an "Revelation" (*Ferice de cel care citeşte…*). This count is perfectly legitimate as any devoted soul, like the psalmist David, has the right to open his soul in front of God and confess in writing what this commitment means for him. And what can be more beautiful than this?

The Titles and Subtitles of the Psalms

With regards to the psalms' titles, we notice that it is picked-up in the first verse and, sometimes, in the next verses, with the exception of the psalms: *151 (Răspunde-mi, Doamne, dacă poţi – Un cântec al încercării), 157 (Durerea adevărului împuţinat), 158 (Am socotit şi eu, Părinte – Un cântec despre zădărnicie), 171*

[1] Available at: http://jurnalspiritual.eu/actorul-dorel-visan-acolo-unde-am-copilarit-eu-dumnezeu-facea-parte-din-familie/ (consulted on 15.07.2015)

BDD-A24515 © 2015 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:00:20 UTC)

(Doamne, mă tem pentru Tine… – O cântare a singurătăţii), *187* (it is the only psalm untitled), *191 (Domnul este scăparea mea – Întâiul jertfelnic)*, *197 (Dă-mi, Doamne, bucuria de-a fi plâns – O cântare a lacrimilor)*. Concerning the subtitles of the psalms, we can group them as follows:

The psalms of the chant: "of probation**":** *151 (Răspunde-mi, Doamne, dacă poţi – Un cântec al încercării)*; "of freedom": *153 (Doamne, adu-Ţi aminte de mine – Un cântec de laudă pentru libertate)*; *156 (Cu silnicia mă îmbrac… – Un nou cântec pentru libertate)*; "of love": *154 (Dă-mi, Doamne, ochii înapoi – Un alt cântec despre iubire)*[1]; "of weakness": *155 (Sunt pui căzut din cuib… – O cântare a neputinţei)*; "of uselessness": *158 (Am socotit şi eu, Părinte – Un cântec despre zădărnicie)*; "of inquiries": *161 (Oare ce sunt eu, Doamne (?) – O cântare a întrebărilor)*[2], *173 (Doamne, ne-ai făcut oglindă gata spartă… – A doua cântare a întrebărilor)*, *198 (Acoperiţi de aceleaşi stele – A treia cântare a întrebărilor)*; "of those who pray": *166 (Eu bat în Tine ca-ntr-o poartă – O cântare despre cei care se roagă)*; "of death": *167 (Unde mă caută ochii tăi orbi – Un cântec despre moarte)*; "of fickleness": *168 (Strigat-am către Tine – O cântare a nestatorniciei)*; "of the soul": *170 (Aş da oricât, Părinte… – O cântare a sufletului)*, *179 (Înverşunată luptă mă macină, Doamne – Un cântec al casei sufletului)*; "of loneliness": *171 (Doamne, mă tem pentru Tine… – O cântare a singurătăţii)*; „of the year 2000": *172 (Doamne, nu mai am putere nici să strig… – Un cântec al anului 2000)*; "of the woman-mother": *174 (N-am decât vise, Doamne – O cântare a femeii-mame)*; "of passing": *175 (Doamne, ce repede soartă mă mână – O cântare a trecerii)*; "of harassment": *178 (Opreşte-Te, Doamne, din castele Tale ninsori – O cântare a pustiirii)*; "of repentance" : *186 (Doamne, sunt Iudă nevrednică – O cântare a căinţei şi un strigăt)*; "of wandering": *189 (Doamne, nu mai ştim drumul de întoarcere – O cântare a rătăcirilor)*; "of good and bad luck": *194 (Norocul, cât mi l-ai lăsat… – O cântare despre noroc şi nenoroc)*; "of tears": *197 (Dă-mi, Doamne, bucuria de-a fi plâns – O cântare a lacrimilor)*.

The psalms of prayer: *159 (Ajută-mă, Părinte – Întâia rugăciune)*, *160 (Doamne, cu faţa plânsă… – A doua rugăciune)*, *164 (Doamne, mă îngrozesc de semnele Cerului… – A treia rugăciune)*, *169 (Doamne, nu mă lăsa de batjocură – A patra rugăciune)*, *177 (Încearcă-mă, Doamne, prin foc – A cincea rugăciune)*, *181 (Doamne, dacă ai tăcut… – A şaptea rugăciune)*, *193 (Am cercetat inima mea, Părinte – A opta rugăciune)*, *196 (Doamne, scoate-mi inima de piatră – A noua rugăciune)*. After a first reading we might think that a 6th prayer is missing, but, after a closer inspection, we find it hidden inside the 9th (as 9 is a reversed 6).

The psalms of Jeremiah's wail: *185 (Mâhnită mi-e inima, Doamne – Întâia plângere)*, *188 (Vai mie, vai ţie – A doua plângere)*, *190 (Doamne, păcatul e mare – A treia plângere)*, *195 (Sunt pradă-n voia vremii, Doamne – A patra plângere)*, *199 (Ia-mă părtaş, Părinte, la Lucrarea Ta… – A cincea plângere)*.

The psalms of the scriptural referrals: Song of Solomon: *162 (Asemeni Elenei în veci… – O altă Cântare a cântărilor)*, *184 [Domnul şi-a adus aminte de mine… – Imn păgân (adăugiri la Cântarea Cântărilor)]*; The parables of our Saviour Jesus Christ: *163 (Când cărţile vieţii le-ntorci – O altă pildă a Mântuitorului)*; The Psalms of the Saint Prophet David: *165 (Azi-noapte glasul m-a strigat din nou – Un*

[1] Available at: http://www.dailymotion.com/video/x2gy2i1 [*Psalm 154 (Dă-mi, Doamne, ochii înapoi – Un alt cântec despre iubire*)] (consulted on 15.07.2015)

[2] Available at: http://www.dailymotion.com/video/x2gxm32 [*Psalm 161 (Oare ce sunt eu, Doamne* (?) *– O cântare a întrebărilor)*] (consulted on 15.07.2015)

BDD-A24515 © 2015 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:00:20 UTC)

Cuvânt înainte la Cartea Psalmilor); The Ghetsimani Garden: *183 (Tată, mă cere răcoarea – Noul Ghetsimani)*; The Sacrificial: *191 (Domnul este scăparea mea – Întâiul jertfelnic)*; The Annunciation: *192 (Din nou speranţele învie – Bună vestire)*; Revelation: *200 (Ferice de cel care citeşte… – Apocalipsă)*. Exempt from this classification are those psalms which do not have a subtitle: *152 (Doamne, de-o veşnicie)*, *176 (Mi-e tot mai greu, Părinte)*, *180 (Scapă-mă, Doamne, de veşminte)*, *182 (Doamne, când m-ai zidit)* şi *157 (Durerea adevărului împuţinat)*.

We conclude that the titles and the subtitles of the psalms include within a divine message which is made up of, as we will discover, both man's inmost relationship with God as well as the honest and pure disclosure of man's soul.

The Scriptural and Literary Mottoes of the Psalms

Some psalms – *179*, *184* and *191* – have a scriptural motto, a fact which proves the psalmist's passion for the Life giving Word: I Corinthians 3:7: "[…] neither he who plants nor he who waters is anything, but only God who gives the growth"; Revelation 21:2: "And I saw the holy city, new Jerusalem, coming down out of heaven from God, prepared as a bride adorned for her husband"; Exodus 17:6: "Behold, I will stand before you there on the rock at Horeb, and you shall strike the rock, and water shall come out of it, and the people will drink".

Other psalms – *180, 192* and *194* – have a literary motto, a fact which attests the psalmist's propensity for the word which creates an artistic meaning: Pascal, *Pensées* (« La grandeur de l'homme est grande en ce qu-il se connaît misérable »); Tudor Arghezi, *Sarcină sacră* („Sunt greu cum era grea Fecioara/Din Duhul Sfânt, şi-s chinuit şi trist"); Honoré de Balzac, *Talismanul miraculos* (*La Peau de chagrin)*: („[…] bagajul celui care umblă după noroc trebuie să fie cât mai uşor"[*]).

Ways of Addressing to God

Dorel Vişan addresses to God in different manners, a fact which proves the unique connection which he has with Him in the history of his own salvation. Related to this aspect we can identify two categories of psalms:

The psalms of the avowal of God: „Doamne" – *151, 152, 153, 154, 155, 157, 158, 160, 161, 163, 164, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 197, 198, 199*; „Domnul" – *165, 184*; „Mângâietorul" – *186*; „Elohim" – *188*. Dorel Vişan addresses God as a transcedental Being, the Creator of the entire Universe. We can in this case talk about a dialogue on the *vertical* between God and the psalmist.

The psalms of the recognition of the twofold paternity (God the Father and God the Child): „Tată Ceresc" – *152, 184, 185, 193*; „Părinte" – *153, 154, 155, 156, 158, 159, 163, 164, 168, 169, 170, 171, 172, 175, 179, 180, 185, 186, 191, 193, 194, 195, 198, 199, 200*; „Cerescule Tată" – *153, 156, 164, 168, 169, 175*; „Cerescule Părinte" – *163*; „Tată" – *183, 192, 195*; „Părinte ceresc" – *190*; „Copil" – *152, 192*. Dorel Vişan perceives God in three hypostases accessible to human comprehension: **"**Child", **"**Father" and **"**Parent". Through these the psalmist undertakes a *horizontal* dialogue with Him. Thus the consciously received paternal Godly love helps the psalmist live inside love.

[*] « […] que léger soit le bagage de qui poursuit la fortune ».

BDD-A24515 © 2015 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:00:20 UTC)

The Hypostases of God or "Who do people say that the Son of Man is?" (Matthew 16:13)

Although he can not know God as He is, through divine attributes, the psalmist notices the presence, the work and the transcendence of God in the world. As His characteristics can never exhaust His Being, we will focus on the following three:

Natural characteristics: spirituality: „Nici când de înălţimea Ta mă-nfricoşez/" – *191*; „Căci Tu singur eşti curat cu inima/" – *195*; omnipresence or omnispaceness: „De ce zideşti spre a surpa, Părinte,/ Când eşti puternic şi de necuprins (?)/" – *185*; almightyness: „Doamne! Eşti atotputernic şi eşti mare/" – *151*; „Atunci îţi simt mărirea/ şi-atunci cred că Tu, singur, ajungi desăvârşirea./" – *154*; „Ce mare şi puternic eşti, Doamne,/ că pier înainte de a ajunge în calea Ta…// […]/ iar privind măreţia Lucrărilor Tale/ sunt prizonier ca marea când se închide scoica.//" – *161*; „Prin buzele celor ce se-ntâlnesc/ În marea Ta minune/ La timp de rugăciune.//" – *166*; „*Tu eşti piatra stâncii mele*/" – *172*; „Eşti mare, Doamne,/Şi mare este tăria Ta/" – *173*; „Stânca mea şi scăparea mea, Doamne,/" – *173*; „De ce zideşti spre a surpa, Părinte,/ Când eşti puternic şi de necuprins (?)/" – *185*; „Judecă-mă, Părinte, numai întru puterea Ta/" – *186*; „Vino, Doamne, şi alungă prin Atotputernicia Ta/" – *186*; „[…] de înălţimea Ta mă-nfricoşez/" – *191*; „[…] ca să pot puterea şi mărirea să Ţi-o cânt/ – *192*; „Să măsor mereu Atotputernicia Ta/ Cu neputinţa mea,/Căci de la Tine vine toată puterea,/ – *193*;

Intellectual characteristics: total knowledge: „ca să plesnească întru Taina naşterii/ pe care numai Tu o cunoşti…/" – *160*; „Şi priceperea Ta este fără hotare./" – *173*; „Umbra Ta cutremurătoare/ Atoateştiutoare/" – *178*; total wisdom: „Mă adap din învăţăturile Tale./" – *196*;

Moral characteristics: righteousness: „Am nădăjduit în dreptatea Ta,/" – *158*; „Judecăţile dreptăţii Tale să păzesc,/" – *195*; „Căci Tu eşti foc şi-i arzi pe cei nevrednici/" – *195*; truth: „Să aflu adevărurile Tale şi să-ţi fiu pe plac…/" – *177*; „Deschide-mi buzele/ Doar spre lauda adevărului Tău/" – *186*; mercy: „[…] îndurarea Ta e în toate…" – *153*; „Căci a Ta este mila şi judecata…" – *164*; „Dar eu voi cânta mereu îndurarea Ta/" – *168*; kindness: „Domnul şi-a adus aminte de strigătele mele/ Şi mi-a trimis ajutor din preaplinul Lui" – *184*; „Căci Tu eşti limanul înviforaţilor" – *195*; love: „Iubirea Lui mi-o dă mie./ Ea este mare cât calea soarelui de la răsărit la asfinţit" – *184*; „Când iubirea Ţi-o pui cuminecătură/" – *184*; „[…] cercetezi şi vindeci neputinţele mele./" – *186*;

Hypostases of the Psalmist in front of God

As in the hypostasis of a psalmist one can find the soul of any man searching for God, we can uncover six "faces" he takes in front of the divine:

The Amonisher. He reproaches to God all the troubles he receives: „La greancercare m-ai pus, Doamne,/ Grea cruce mi-ai sortit să car/ Cu suliţă prea aprigă în coaste m-ai străpuns/ N-ar fi nimic, de-aş fi alesul Tău, măcar…//" – *151*; „De ce, Doamne, când mă cred mai în putere/ Laşi un grăunte de greutate pe inima mea/" – *180*; „Tu mă supravegheai de la distanţă…/Şi îmi trânteai în talgerul opus câte-un necaz…/ […]/ Mi-ai drămuit amar şi fericire…/Mi-ai ars pe acelaşi rug păcate şi hazard…/" – *194*; He considers to have been humiliated by God the Father Who sacrificed His Son on the Cross so that he can saved: „Ce pildă măiastră/ şi la ce umilinţă m-ai supus/ când l-ai urcat pe cruce pe Iisus/ ca să mă mântuiască.//" – *154*; He quarrels with God because He lets him persevere in his malice and pride: „De ce mă laşi, Părinte,/ să stărui în netrebnicie/ şi jertfa ce era menită/ să şteargă răul lumii/ s-o judec cu trufie.//" – *154*;

BDD-A24515 © 2015 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:00:20 UTC)

He does not understand why God pretends not to hear his wailing and crying: „Zadarnic în neputinţă mă vaiet şi strig către Tine,/căci nu înţeleg de ce Te prefaci că nu mă auzi (?)./" – *155*; He asks Him not to bring back memories of his youth's sins: „Doamne, nu-mi tot pomeni/ de păcatele tinereţilor mele/ şi nu-mi tot pomeni de neştiinţa mea,/" – *155*; He confesses to feel when He leaves him: „simt cum Te lepezi şi mă părăseşti/ şi cum *iubirea urii-i lasă rândul…*//" – *156*; He reproaches Him not to listen to his prayer and to let him persevere in sin: „Cu buze fără de viclenie m-am rugat/ către Tine, Doamne, dar nu m-ai ascultat.//" – *158*; „Eu bat în Tine ca-ntr-o poartă/ Şi simţurile-mi/ bocănesc în lemn/ Şi nopţi de-a rându-aştept/ Să-mi faci un semn/" – *166*; „Strigat-am către Tine,/ Dar nu mă bagi în seamă/" – *168*; „De ce nu-mi răspunzi, când Te chem (?)/ De ce nu mă prinzi/ Când mâna ţi-o-ntind?/ De ce Te fereşti/ Şi mă laşi în restrişti/ Şi mă laşi în păcat/ Şi-n credinţa neghioabă că nici nu exişti?//" – *171*; He reproches Him to have laid inside him the seeds of many sins: „Mi-ai pus în suflet, Doamne,/ Putere de năpârcă,/ […]/ Mi-ai pus în suflet, Doamne,/ Tristeţea, o risipită turmă/ […]/ Mi-ai pus în suflet, Doamne/ Durerea, ca slujbă de vecernie/ […]/ Mi-ai pus în suflet, Doamne,/ Minciuna, ca să mă lumineze/" – *170*; He asks Him why can He not erase sin: „Oare de ce nu poţi să-mi ştergi păcatul/Şi mă obligi să fac şi eu ce-a făcut altul…/" – *198.*

The Prayor. He prays on his knees looking towards God: „Şi nu mai ştiu, genunchiul umil/ Îl plec spre Tine/" – *152*; „Îmi rumeg gândul şi urâtul vieţii/ Şi în genunchi îmi duc tânjala/" – *182*; „Stau în genunchi pe prundiş/ Şi nu ştiu, mă rog/ Ori plâng amar/" – *183*; He prays to God to receive freedom, piety and righteousness: „Lasă-mă liber, Cerescule Tată/ Să-mi caut umilinţa-n mândrie…/ Lasă-mă liber să mă încaier cu mine/ […]/ Deşteaptă în mine Dreptatea/ […]/Şi să-mi câştig… Libertatea… (!)//" – *153*; He asks from Him light, body and soul cleansing and salvation: „şi seara să cinez/ şi numai cu lumina/ să mă îndestulez.// Să-mi fie masa un altar curat/ ca tot ce-i pur/ şi simplu/ şi-n om nevinovat.// Şi toate să-ncolţească/ în trupul meu/ şi inima/ floare de mac să-mi fie/ şi-un cântec pentru Veşnicie.//" – *159*; He asks for Him for patience: „Rabdă-mă, Doamne, să pot nădăjdui/ şi înveseleşte-mi inima…//" – *160*; He asks for Him not to petrify his heart and not to pretend when he is crying: „Doamne, nu-mi împietri inima/ Şi nu mi-o face tocilă învârtitoare/ […]/ Să pot să nu mai fiu făţarnic, Părinte,/ Atunci când plâng.//" – *163*; He asks for Him to listen to his wailing: „Pleacă-ţi urechea la strigătul meu/ Căci sufletul mi s-a săturat de făţarnici/" – *168*; He asks for Him not to despise him: „Doamne, ridică-Te – cărbuni aprinşi/ Şi nu mă lasa de batjocură/" – *169*; He asks for Him for forgiveness: „Curăţeşte păcatul meu, că mult este,/ Să-mi fie sufletul alb" – *169*; „Doamne, suspin întru mărturisirea/ Păcatelor mele,/ Plâng întru rugăciune către Tine,/" – *193*; „Ridică-mi poverile, Doamne,/ Ridică-mi samarul păcatelor mele,/" – *199*; He asks for Him to receive tests: „Încearcă-mă, Doamne, prin foc,/" – *177*; He asks for Him to loneliness so that he can understand himself: „De ce nu mă laşi gol în lume/ Ca să mă pot înţelege singur/" – *180*; He asks for Him to abolish evil and hatred from his path: „Alungă răul şi pizma din calea mea/ Şi lacrima mea va fi luminată/ Iar numele Tău slăvit în veci.//" – *181*; He asks for Him to dismiss the troubles of his life: „Vino, Doamne, şi alungă prin Atotputernicia Ta/ Strigarea şi încercarea/ Şi pârâciunea şi spurcăciunea/" – *186*; He asks for Him to enlighten his entire being: „Iar mie luminează-mi cele dinlăuntru/ Şi toate mădularele, cu voinţa ta,/ Dă-mi puterea creştină/ […]/ Învaţă-mă, Mângâietorule, să ştiu ierta,/" – *186*; He asks for Him to strengthen his faith and his deference to the commandments: „Întăreşte, Doamne, Credinţa mea,/" – *193*; Întăreşte-mă întru poruncile Tale,/" – *196*; He asks for Him to wisdom: „Dă-mi înţelepciune şi putere/ Să sârguiesc la fapta

BDD-A24515 © 2015 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:00:20 UTC)

creştinească/ Şi viaţa cea îmbunătăţită…/" – *193*; He asks for Him to be kept away from fervours: „Păzeşte-mă de patima cea întunecată/" – *196*;

The Solitary. He cries to God about his loneliness: „Sunt singur, Doamne/ Dar încă nu atât de singur/" – *152*; „Caută spre mine când Te strig, Doamne,/ căci sunt părăsit şi sărac/" – *155*; „Şi rabdă-mă, de câte ori sunt singur,/ Să mă întorc spre Tine.//" – *171*; „Dacă mi-ai dat ceva să fiu bogat,/ A fost doar bogăţia lacrimilor în singurătate.// – *174*; „Şi plânge cu lacrimile Tale Dumnezeieşti/ Peste oaza pustiului meu,/" – *178*; „Când mă părăseşti, mă strâng în mine/" – *182*;

The Sinner. He asks for God to admit to him his own viciousness: „Slugă netrebnică şi fără faimă/ […]/ Rabdă-mă, Doamne, pentru dragostea/ Şi ura ce le nutresc pentru Tine/" – *152*; „Rupe un lăstar de virtute din Tine/ Şi altoieşte-l în trupul meu/ Ce colcăie de păcate…//" – *153*; „Doamne, am părăsit Legea Ta/ Şi pe mincinosul Baal l-am crezut./ – *164*; „Cuvintele greşelilor mele sunt departe/ De mântuirea mea, Părinte,/" – *169*; „Aruncă-mi o zdreanţă din veşmântul ceresc,/ Să acopăr goliciunea sufletului meu/ De care mi-e ruşine/" – *171*; „Şi repede buruiana cea rea/ A prins rădăcină în sufletul meu../" – *175*; „Îmi intră urâtul în mine,/" – *176*; „Doamne, sunt Iudă nevrednică/ […]/ Judecă-mă, Părinte, numai întru puterea Ta/ Acum când cercetezi şi vindeci neputinţele mele./" – *186*; „Şi-n trupul meu plin de păcat/" – *192*; „Ia, un căzut în adâncul patimilor nenumărate,/ […]/ Mă osândesc numai pe mine de păcat/" – *195*; He considers himself to lack a noble soul: „Cât de mărunt/ şi ce meschin sunt, Doamne,/" – *154*; He is aware of the fact that freedom has allowed him to sin: „Când libertatea păcatelor mele/ din pajiştea-nfloritǎ/ spre mlaştini îmi întoarce turma/ şi până la ceruri gura mi-o înalţă/ şi limba-mi încearcă ascunse ţinuturi/ căzută-n minciună în lene şi-n furturi//" – *156*; He carries his cross in good faith: „şi cărându-mi crucea înainte/"– *158*; He asks for forgiveness: „Doamne, păcatul e mare,/ Că nu ne mai ajung genunchii/ Să ne rugăm de iertare…/" – *190*; „Nu mă lua în seamă, Doamne,/ Când mă buric şi strig ca un smintit/ Că nu te pot vedea/" – *191*; „Nu mai tresar că eşti sau nu mai eşti/"[1] [2]– *192*;

The Humbled. He shares his piety with God: „Doamne, cu faţa plânsă/ mă întorc smerit spre Lăcaşurile Tale/" – *160*; „Oare ce sunt eu, Doamne, să-ţi aminteşti de mine (?)/ oare ce sunt eu, Doamne, ca să mă cercetezi (?)/" – *161*; „Mi-e tot mai greu, Părinte,/" – *176*; „Azi îmi mărturisesc fărădelegea/" – *177*;

The Grateful. He thanks God for all the beneficences he receives: „şi paşii mi se poticnesc pe calea dreaptă/ ce duce către Tine,/ în altă parte caut şi străbat/cărările ce le-ai zidit în mine…//" – *156*; „iar Tu neclinit, aproape de mine, continui *Lucrarea*,/ cu vântul mă baţi/ şi cu ploaia mă speli ca pe-un prunc,/ cu o mână pe drum mă îndrepţi/ şi cu alta-mi întuneci cărarea…/" – *161*; „Şi numele Tău va fi slăvit în veac,/" – *177*; „*Dar eu ştiu că cei ce Te caută pe Tine/ Nu duc lipsă de niciun bine…*/" – *180*; „Doamne, Bunătatea îşi are sălaş în inima mea/ Şi ştiu că numai prin ea/ Calc urmele Tale întru dreptate./" – *181*; „Domnul şi-a adus aminte de strigătele mele/ Şi mi-a trimis ajutor din preaplinul Lui/ Să-mi înviioreze sufletul/ Iubirea Lui mi-o dă mie./" – *184*; „Tristeţile şi chinul/ Dispar ca fumul de tămâie,/ Din nou speranţele în mine-nvie.//" – *192*;

[1] Arghezi, T., 1980: 45 [„Pari când a fi, pari când că nu mai eşti;/" – *Psalm (Te drămuiesc în zgomot şi-n tăcere)*]

[2] *Ibidem*: 50 [Eşti ca un gând, şi eşti şi nici nu eşti,/" – *Psalm (Pentru că n-a putut să te-nţeleagă)*]

BDD-A24515 © 2015 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:00:20 UTC)

The Hypostases of the Psalmist in front of His Kin

As a man of love, the psalmist asks from God, on the one hand, to hold good against enemies (persons who are not aware of themselves or of the divine) and, on the other, to show love for those like him (persons who are aware of themselves or of the divine) by making acts of bodily and soul beneficence.

Being aware of the existence of one's enemies: „Mi-ai dat duşmani să-mi sfâşie-al meu gât.//" – *151*; „căci sunt părăsit şi sărac/ iar duşmanii mei sunt fără de număr…// Sunt pui căzut din cuib în iarba udă,/ zadarnic trupu-mi firav se zbate şi asudă/ când mă pândesc din tufe, cobe glasuri de iudă./" – *155*; „fă-mă să nu fiu ruşinat şi de râsul vrăjmaşilor mei./ Căci n-am stat pe scaun în adunarea deşertăciunii/ şi nu m-am cârdăşit cu cei ce viclenesc.//" – *155*; „Departe de netrebnici/ să mă apere, Doamne,/ de ură şi de răi/" – *157*; „Am păzit căi aspre să mă despartă/ de răii acestei lumi şi de vrăjmaşi.//" – *158*; „Întunecă, Doamne, lumina ochilor/ vrăjmaşilor mei ce nu mai seacă,/ să nu fiu de batjocura lor/ […]/ Încurcă-le, Doamne, cărările/ bătute de talpa minciunii deşarte/ să nu mă vadă când mă risipesc/ şi mă simt într-o mie-nzecită de locuri,/" – *160*; „Cei care m-au văzut m-au crezut prost/ Şi m-au batjocorit…/" – *169*; „Scapă-mă cu mâna Ta/ De oamenii lumii acesteia/ Care se îndestulează/ Lingând din palma străinului/." – *172*; „Le-am împrumutat dragoste în *pătrări*/ Şi ei mi-au întors ură în *cupele* lor – / Le-am întins bine/ Şi ei mi-au măsurat rău./ I-am învăţat să zboare/ Şi ei mi-au smuls aripile/" – *181*; „Părinte, inima mi se întoarce-n mine/ Când văd cum duşmanul prinde putere/ Când văd pe cei cu care m-am iubit/ Trădându-mă cu sufletul deschis/" – *185*; „Să nu se bucure duşmanii mei/ Şi să râdă de mine./" – *186*; „Îmbărbătează-mi inima, Părinte,/ Prin Tine să-l zdrobesc/ Pe cel prigonitor şi pe vrăjmaş…//" – *191*;

Experiencing love for the kindred souls: „Mai bine *vorba*,/ În sabie s-o schimb,/ Şi cu iertarea să-l ucid/" – *163*; „Surori ale mele şi fraţi/Învăţaţi să nu respiraţi/ Şi aburul gurii voastre coclite de ură/ Se va preface-n ofrandă şi fum de tămâi/" – *167*; „Eu, care-am plâns deasupra/ Celui bătut de soartă/ Şi-am suspinat alături/ Cu orice slăbănog.//" – *168*; „M-am smerit înaintea oamenilor,/ Dar ei nu m-au înţeles./" – *169*; „Poftindu-l drept oaspete pe omul spân/ L-am aşezat la masă şi… s-a făcut stăpân./" – *179*; „Dar pe bolnav l-am cercetat,/ Pe cel străin l-am aşezat la masă/ Şi morţii-n cinste mi i-am îngropat,/ L-am învăţat pe cel neştiutor,/ Am dat un sfat celui în îndoială/ Şi pe-ntristaţi i-am mângâiat./ […]/ Şi cana mi-am întins-o celui însetat…/ […]/ Şi am tăcut şi am iertat…/" – *195*;

Conclusions

After a thorough analysis of the volume *Psalmi/Salmos*, we have come to the conclusion that Dorel Vişan is, undoubtedly, a mystic, authentic and original vision imbued with sacrament, reminding of: Saint John of the Cross, Angelus Silesius, Mihai Eminescu, Alexandru Macedonski, Tudor Arghezi, Vasile Voiculescu, Nichifor Crainic, Aron Cotruş, Ion Barbu, Lucian Blaga, Daniil (Sandu) Tudor, B. Fundoianu, Traian Dorz, Ştefan Augustin Doinaş, Nichita Stănescu, Ioan Alexandru, Paul Aretzu, Marta Petreu, Aura Christi etc.

Consequently, Dorel Vişan gets to know God cataphatically, by admitting his almightiness and greatness. This cataphatism is a contrast to apophatism because, no matter how hard one might try to discover Him, God remains, after all, unknowable and incomprehensible. However, the psalmist understood the message of the supreme divinity – Love – „Şi-atunci, atuncea îmi dau seama/ ce la-ndemână-i Taina:/ cum că Iubirii/ îi e de-ajuns *Iubirea.//*" (*Psalm 154 [Dă-mi, Doamne, ochii înapoi – Un alt*

BDD-A24515 © 2015 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:00:20 UTC)

cântec despre iubire]) –, that hides in the vertical and the horizontal of the Cross. This is, in fact, the key to the reading of Dorel Vişan's psalms.

Bibliography

***, *Biblia sau Sfânta Scriptură*, tipărită cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2008

***, *The Holy Bible*, The Classic Reference Edition, English Standard Version (ESV), Containing the Old and New Testaments, Crossway Bibles, Wheaton, Illinois, 2011

Arghezi, T., *Versuri*, vol. I, ediţie şi postfaţă de G. Pienescu, prefaţă de Ion Caraion, Cartea Românească, Bucureşti, 1980

Bartolomeu, A., „Introducere la Psalmi", în *Biblia cu ilustraţii*, vol. III: Cartea a doua Paralipomena, Cărţile Ezdra şi Neemia, Cartea Esterei, Iov, Psalmii, Litera Internaţional, Bucureşti, 2011, pp. 901-908

Milca, A., „Vişan, Dorel", în Eugen S. (coord. gen.), *Dicţionarul general al literaturii române*, vol. VII (Ţ-Z), Academia Română, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2009, p. 341

Pop-Bistriţeanul, I., „Mai înainte", în Dorel V., *Psalmi/Salmos*, Ars Longa, Iaşi, 2010, pp. 6-11

Tuchilă, C., „Chipul singurătăţii", în Dorel V., *Căutător de destine: Puşa Roth în dialog cu Dorel Vişan*, Ars Longa, Iaşi, 2008, pp. 139-146

Vişan, D., *Căutător de destine: Puşa Roth în dialog cu Dorel Vişan*, biografie artistică şi postfaţă de Costin Tuchilă, Ars Longa, Iaşi, 2008

Vişan, D., *Psalmi/Salmos*, traducere în limba spaniolă de Christian Tămaş, cuvânt-înainte de dr. Irineu Pop-Bistriţeanul, episcop-vicar, „Dă-mi, Doamne, bucuria de-a fi plâns" de Romulus Vulpescu, Ars Longa, Iaşi, 2010

Vulpescu, R., „Dă-mi, Doamne, bucuria de-a fi plâns", în Dorel V., *Psalmi/Salmos*, Ars Longa, Iaşi, 2010, pp. 202-211

Vulpescu, R., „Dorel Vişan [prezentare]", în *Astra blăjeană*, an XIV, nr. 2, iun. 2010, p. 33

Electronic Sources

http://jurnalul.ro/cultura/carte/psalmii-lui-dorel-visan-la-paris-653112.html (consulted on 15.07.2015)

http://jurnalul.ro/cultura/carte/solaritatea-psalmilor-scara-la-cer-557773.html (consulted on 15.07.2015)

http://jurnalspiritual.eu/actorul-dorel-visan-acolo-unde-am-copilarit-eu-dumnezeu-facea-parte-din-familie/ (consulted on 15.07.2015)

http://www.amosnews.ro/arhiva/lansare-carte-psalmi-dorel-visan-editie-bilingva-romana-spaniola-24-05-2010 (consulted on 15.07.2015)

http://www.dailymotion.com/video/x2gy2i1 [*Psalm 154 (Dă-mi, Doamne, ochii înapoi – Un alt cântec despre iubire*)] (consulted on 15.07.2015)

http://www.dailymotion.com/video/x2gxm32 [*Psalm 161 (Oare ce sunt eu, Doamne* (?) *– O cântare a întrebărilor)*] (consulted on 15.07.2015)

http://www.eugeniavoda.ro/ro/emisiuni/arte/dorel-visan (consulted on 15.07.2015)

BDD-A24515 © 2015 Universitatea din Pitești
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:00:20 UTC)